

Правен бюлетин

Брой: 121

01 ноември 2023-15 ноември 2023

Теми в броя

Приети нормативни актове:

- Наредби на Висшия съдебен съвет относно дейността на медиаторите и съдебните центрове по медиация
- Министерски съвет прие актуализация на Националния план за въвеждане на еврото в Република България

Проекти на нормативни актове:

- Законопроект за изменение и допълнение на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина
- Проект на Заповед за изменение на Заповед № 8121з-156/05.02.2020 г. за определяне размерите на допълнителните възнаграждения за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч., за полагане на труд на официални празници
- Законопроект за изменение и допълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи
- Таванът на приходите на производителите и търговците на енергия и компенсациите за бизнеса са включени в законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2024 г.
- Европейският парламент и Съветът постигнаха политическо споразумение относно Закона за критичните суровини
- Окончателно споразумение относно Европейския портфейл за цифрова самоличност

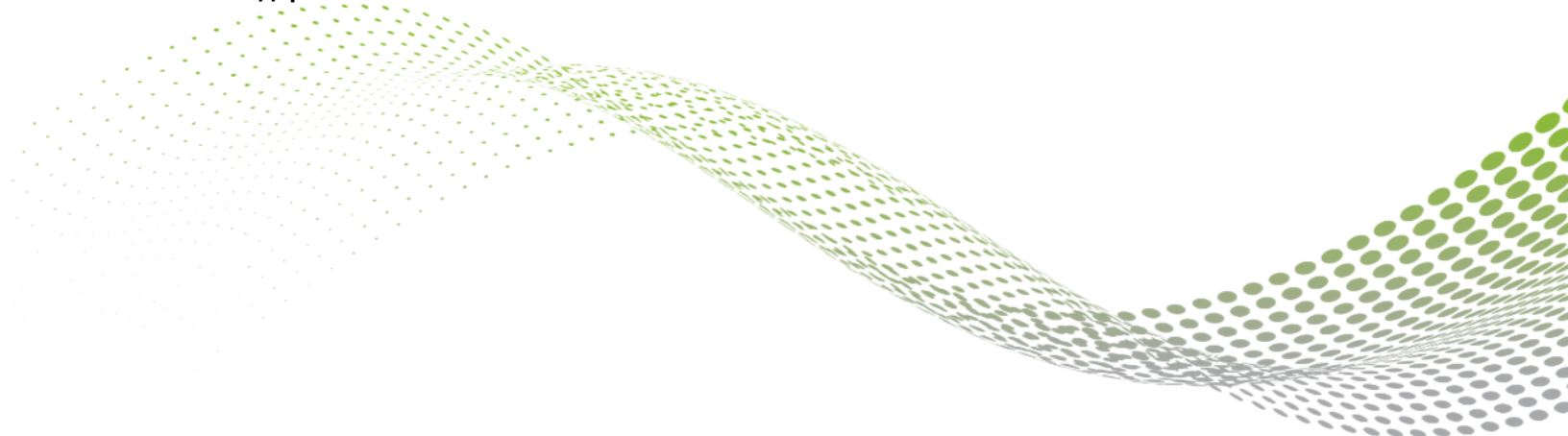
Практика

- Върховният административен съд постанови решение, според което държавните служители имат право да търсят обезщетение за неимуществени вреди от незаконно уволнение по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди
- Европейският комитет по защита на данните със спешно обвързващо решение относно „Мета“
- Съдът на Европейския съюз постанови ново решение относно борбата на държавите членки с незаконно съдържание в интернет

Други обнародвани нормативни актове

Приложения

Календар

Приети нормативни актове

Наредби на Висшия съдебен съвет относно дейността на медиаторите и съдебните центрове по медиация

В ДВ, бр. 94 от 10.11.2023 г. бяха обнародвани две наредби на Висшия съдебен съвет („ВСС“), както следва: Наредба № 10 от 30 октомври 2023 г. за подбора, статута и дейността на медиаторите в съдебните центрове по медиация и Наредба № 11 от 30 октомври 2023 г. за структурата и организацията на дейността на съдебните центрове по медиация.

Наредба № 10 от 30 октомври 2023 г. отношенията, свързани с провеждането на процедури по медиация по висящи съдебни дела в съдебните центрове по медиация, включително и подбора, статута и обучението на медиаторите към тези центрове.

За медиатор към съдебен център може да бъде вписан юрист, който не е осъждан за престъпление от общ характер и не е лишен от право да заема професия или дейност. Освен това той трябва да е завършил успешно курс по обучение за медиатор и да е вписан в Единния регистър на медиаторите към министъра на правосъдието и е минал успешно допълнителен подбор. Подборът ще се извършва за всеки отделен съдебен център и ще се състои в оценка на професионалните знания и умения в областта на медиацията и проверка на мотивацията и на опита в професионалната сфера, в която работи кандидатът, въз основа на представени от него документи, писмен тест и устно събеседване. Мандатът на медиаторите към съдебните центрове е три години с възможност за удължаване с още три след оценка на дейността им. Възнаграждението на медиаторите, които ще бъдат ангажирани в провеждането на задължителната съдебна

медиация по граждански и търговски дела, ще бъде в размер от 100 лв. на час.

Процедурата по медиация ще се провежда в съдебния център към окръжния съд, в който се разглежда делото или в чийто район се намира районният съд, в който се разглежда делото. В случай че делото се разглежда в районен съд, към който е създаден самостоятелен съдебен център, процедурата по медиация ще се провежда в този съдебен център. В случай, че делото се разглежда в районен съд, към който е създадено териториално поделение на съдебен център към окръжния съд, процедурата по медиация се провежда в това териториално поделение. В случай че страните са задължени да участват в процедура по медиация от въззивния съд и делото се разглежда от апелативен съд, тогава процедурата по медиация ще се провежда в съдебния център към окръжния съд, който е разгледал делото като първа инстанция.

Първа среща в процедурата по медиация ще бъде с обща продължителност от един до три часа. Медиаторът може да насрочва и отделни срещи с всяка от страните при зачитане на равните им права за участие в процедурата. След приключване на първата среща в процедурата по медиация с продължителност от общо три часа, медиаторът има право на възнаграждение според продължителността на участието си в процедурата по медиация, което се определя на час, като се отчитат всеки започнали 15 минути от часа. Заплащането за тези три часа от първата среща се поемат от съдебния бюджет.

В Наредба № 11 от 30 октомври 2023 г се уреждат отношенията, свързани с устройството и организацията на дейността на съдебните центрове по медиация, статута и задълженията на координатора на съдебния център, както и събирането на информация и координирането на дейността на центровете.

Наредбите влизат в сила от 1 юли 2024 г., заедно с промените в Закона за медиацията и Гражданския процесуален кодекс.

Министерски съвет прие актуализация на Националния план за въвеждане на еврото в Република България

Със свое решение от 08.11.2023 г. Министерски съвет (МС) прие актуализация на Националния план за въвеждане на еврото в Република България („Националният план“, „Плана“). Националният план служи за управление на организацията на въвеждането на еврото, като в него са описани основните направления и дейности, които следва да се предприемат, както и взаимодействията между институциите в рамките на този процес. Актуализацията на документа се извършва с цел адаптация към нововъзникналите обстоятелства и напредъка по техническата подготовка за въвеждане на еврото в България. Част от промените са свързани с приспособяването на необходимите времеви периоди спрямо новата индикативна дата за членство в еврозоната - 1 януари 2025 г. Националният план предвижда провеждането на мащабна комуникационна и информационна кампания, която ще запознае гражданите с всички практически аспекти на въвеждането на еврото като официално разплащателно средство чрез предоставянето на точна, достъпна и навременна информация. Кампанията цели ясно да обоснове ползите за икономиката и за повишаване на стандарта на живот в страната от присъединяването към еврозоната, както и да противодейства на всяка дезинформация, която поражда необосновани притеснения у гражданите. В допълнение, настоящата версия на Плана отговаря на появилите се изисквания за актуализация на ръководствата и функциите на работните групи към Координационния съвет за подготовка на Република България.

Като приложение към Плана се включват „Методически указания към административните органи за адаптиране на информационните системи за работа с евро“, чрез които се цели гарантирането на точното и еднакво прилагане на изискванията за въвеждане на еврото от административните органи при привеждането на информационните им системи към работа с евро.

Проекти на нормативни актове

Законопроект за изменение и допълнение на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина

На 08.11.2023 г. в Народното събрание е внесен за разглеждане Законопроект за изменение и допълнение на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина („Законопроектът“). Законопроектът разширява възможността за достъп на пациенти и лекари до алергенни продукти за тестване и терапии. Към момента не съществува нормативен механизъм или изключение, чрез което може да бъде осъществен внос на алергенни продукти в България, когато последните не са получили разрешение за употреба, издадено по общия ред в Глава трета от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина и Директива 2001/93/ЕО на Европейският Парламент. С предложените промени се разширяват възможностите за диагностика и лечение на пациентите чрез регламентиране на предписването, вноса и прилагането на алергенни лекарствени продукти, които нямат издадено разрешение за употреба. Създава се възможност, при преценка на медицински специалист с призната специалност по профила на заболяването, за отделни пациенти да бъде заявен внос в страната и да бъде назначено и проведено лечение или тестване с алергенни продукти. Предвижда се условията за внос и прилагането на такива алергени да се уреди в подзаконов акт, с което да се гарантира, че

вносът и използването им в страната продължава да бъде под контрола на държавните органи, както и че ще е налице безопасност на пациентите. Предложените изменения и допълнения трябва да разширят възможностите за избор при лечение, като едновременно с това се гарантира личната отговорност и контрол на лекаря, който ще провежда лечението. Целите, които поставя Законопроектът, са преодоляване на липсата на нормативен механизъм, който да даде възможност на нуждаещите се пациенти да получат достъп до алергенни продукти. Очаква се предложеният механизъм за достъп да намали тежестта на заболяванията и развитието на усложнения при пациенти, за които към момента не се постига адекватно лечение, както и да се намали нуждата от търсене на лечение в чужбина.

Проект на Заповед за изменение на Заповед № 81213-156/05.02.2020 г. за определяне размерите на допълнителните възнаграждения за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч., за полагане на труд на официални празници

На 7 ноември 2023 г. в портала за обществени консултации беше публикуван проект на Заповед за изменение на Заповед № 81213-156/05.02.2020 г. за определяне размерите на допълнителните възнаграждения за научна степен, за полагане на нощен труд, за полагане на труд на официални празници („Заповедта“). Съгласно Постановление № 193 на Министерския съвет (ПМС) от 12.10.2023 г. за определяне размера на минималната работна заплата за страната, считано от 01.01.2024 г., е определен размер от 933 лв. на минималната месечна работна заплата за страната, за пълен работен месец, при нормална продължителност на работното време 8 часа и 5-дневна работна седмица, както и размер на минималната часова работна заплата от 5,58 лв. В тази връзка и при спазване разпоредбата на чл. 8 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, съгласно която за всеки отработен

нощен час или за част от него между 22,00 ч. и 6,00 ч. на работниците и служителите се заплаща допълнително трудово възнаграждение за нощен труд в размер не по-малък от 0,15 на сто от минималната работна заплата, установена за страната, но не по-малко от един лев, се предлага с проекта на Заповедта размерът на допълнителното възнаграждение за всеки отработен нощен час или за част от него от 22,00 до 6,00 ч. да бъде променен от 1,17 лв. на 1,40 лв. Срокът за обществено обсъждане е 30-дневен и изтича на 07.12.2023 г. Предвижда се Заповедта да влезе в сила от 01.01.2024 г.

Законопроект за изменение и допълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи

На 13.11.2023 г. в Народното събрание бе внесен Законопроект за изменение и допълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи („Законопроектът“), с който се предлагат изменения, целящи да подготвят платежните услуги и системи за мерките, залегнали в Националния план за въвеждане на еврото в Република България. Със Законопроекта се транспонират разпоредбите на Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги във вътрешния пазар и Директива (ЕС) 2009/110 на Европейския парламент и на Съвета относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари, които съдържат посочвания на еврото.

Законопроектът в частта относно въвеждане на еврото в България ще влезе в сила от датата на въвеждане на еврото в България. В тази си част, някои от основните промени са:

- Редактиране на текстове, свързани с еврото, за да се адаптира националната правна рамка за платежните услуги към еврозоната.

- Преустановяване на функционирането на платежната система РИНГС.
- Промяна на систематичното място на чл. 148а от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС), който урежда клиринга и сетълмента на платежни операции, свързани с карти.
- Редакции в чл. 153 от ЗПУПС в съответствие с правилата на Трансевропейската автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време (TARGET).
- Допълнение в чл. 154, ал. 2 от ЗПУПС по отношение на лицата – обект на осъществявания от БНБ платежен надзор, както и създаване на раздел IVa „Надзор над електронни платежни инструменти, схеми и споразумения“ в глава девета от ЗПУПС.

В допълнение към промените, свързани с въвеждането на еврото, Законопроектът предвижда и други такива, сред които:

- Прецизиране на нормативните изисквания за платежните институции и дружествата за електронни пари.
- Разширяване на кръга на органите, на които може да бъде предоставяна информация, представляваща търговска тайна.
- Прецизиране на условията и реда за ползване на платежна сметка за основни операции при облекчени условия. Прецизиране на условията, при които банка може едностранно да прекрати рамков договор за платежна сметка за основни операции.
- Привеждането на националната правна рамка в съответствие с Директива (ЕС) 2015/2366 (Директивата предвижда нова правна рамка за платежните услуги във вътрешния пазар на държавите членки).

Законопроектът предлага промени в Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ), които целят да разширят достъпа на непрофесионалните инвеститори до европейските фондове за дългосрочни инвестиции (ЕФДИ). В момента ЕФДИ могат да бъдат предлагани само от лица, които имат лиценз за управление на фондове за колективно инвестиране. Предложените промени предвиждат, че ЕФДИ могат да бъдат предлагани и от лица, които имат лиценз за управление на алтернативни инвестиционни фондове. Това ще улесни достъпа на непрофесионалните инвеститори до ЕФДИ, тъй като ще увеличи броя на лицата, които могат да предлагат тези фондове.

Таванът на приходите на производителите и търговците на енергия и компенсациите за бизнеса са включени в законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2024 г.

С предложения от Министерство на финансите Законопроект за държавния бюджет на Република България през 2024 г., който предстои да бъде разгледан от Народното събрание, се предвижда извънредните мерки в енергетиката - таван на приходите на производителите и търговците на енергия, както и компенсиранието на разходите на бизнеса над определена граница да останат валидни и през 2024 г.

Рязкото поскъпване на електроенергията на борсовите пазари в Европейския съюз наложи приемането на Регламент (ЕС) 2022/1854 от 6 октомври 2022 г. за спешна намеса за справяне с високите цени на енергията, с който се определиха извънредни мерки, като всяка държава членка трябваше да гарантира, че свръхприходите, произтичащи от прилагането на праг на пазарните приходи, се прехвърлят към крайните клиенти на електроенергия

Компенсациите за разходите на небитовите клиенти се изплащат от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“.

Европейският парламент и Съветът постигнаха политическо споразумение относно Закона за критичните суровини

На 13 ноември 2023 г. Европейският парламент и Съветът постигнаха политическо споразумение относно Закона за критичните суровини („Законът“). Законът определя серия от всеобхватни действия за осигуряване на достъпа на ЕС до "сигурно, диверсифицирано, достъпно и устойчиво" снабдяване с критични суровини.

Новите правила спомагат за увеличаване на вътрешните мощности за критични суровини по веригата на доставките, като допълват инициативите за диверсификация на доставките им чрез международни партньорства, подкрепени от механизма Global Gateway. Съгласуваните показатели определят, че ЕС трябва да има капацитет да добива 10%, преработва 40% и рециклира 25% от годишната си консумация на стратегически суровини до 2030 г. По отношение на рециклирането сделката също така гарантира, че държавите членки на ЕС ще вземат предвид отпадъците за определяне на целите за рециклиране. ЕС също трябва да диверсифицира вноса си на стратегически суровини, така че да не разчита на единствен източник на доставки за повече от 65% от консумацията си.

За да укрепи вътрешните капацитети на ЕС, Комисията съвместно с държавите членки ще идентифицира стратегически проекти по веригата на стойността, които ще се възползват от по-бързи и по-ефективни процедури за издаване на разрешителни, както и от улеснен достъп до финансиране. Споразумението също така разширява обхвата на стратегическите проекти до тези, които позволяват производството на

материали, които заместват стратегически суровини.

Споразумението от 13.11.2023 г. предвижда, че списъкът на критичните и стратегически суровини вече ще стане част от законодателството на ЕС и добавя алуминий и синтетичен графит към списъка. Тези суровини са идентифицирани като критични и стратегически поради тяхното значение за зелените, цифровите, отбранителните и космическите сектори и прогнозираното увеличение на търсенето им, което ще надвишава предвидимото предлагане. Законът също така въвежда ефективен мониторинг на веригите на доставки на критични суровини и задължение за големите компании да извършват оценки на риска на техните вериги на доставки. Законът също предвижда координация на запасите от стратегически суровини между държавите членки.

Политическото споразумение, постигнато от Европейския парламент и Съвета, подлежи на официално одобрение и обнародване.

Окончателно споразумение относно Европейския портфейл за цифрова самоличност

На последната тристранна среща на 8.11.2023 г. относно Регламента за въвеждане на европейски портфейли за самоличност („Регламентът“) беше постигнато споразумение между Европейския парламент и Съвета на ЕС. Предстои официално одобрение и обнародване в Официалния вестник на ЕС, 20 дни след което Регламентът ще влезе в сила.

Регламентът е резултат от стремежа на ЕС към цифрово десетилетие до 2030 г., свързано с цифровизацията на обществените услуги. Всички граждани на ЕС ще могат по желание да разполагат с портфейл на ЕС за цифрова самоличност за достъп до публични и частни мрежови услуги.

Европейският портфейл за цифрова самоличност ще предостави възможността на потребителите да съхраняват сигурно своята цифрова самоличност, както и да откриват банкови сметки, да извършват плащания и да притежават цифрови документи, като например мобилно свидетелство за управление на МПС, медицински рецепти, сертификати за професионална квалификация или билети за пътуване. Портфейлът представлява гарантирана от правото на ЕС алтернатива на електронната идентификация. Потребителят ще може изцяло да контролира споделянето на лични данни през портфейла. Степента на сигурност ще бъде сертифицирана от независими органи по единни стандарти. Портфейлът ще съдържа достъпно за притежателя табло с всички операции, ще предлага възможност за докладване на предполагаеми нарушения на защитата на данните и ще позволява комуникация между портфейлите.

Големите онлайн платформи, определени като такива съгласно Законодателния акт за цифровите услуги (напр. Amazon, Booking.com, Facebook), и частните услуги, от които по закон се изисква да удостоверяват автентичността на своите потребители, ще трябва също да възприемат портфейла на ЕС за цифрова самоличност, за да влизат в профила си в своите мрежови услуги.

Практика

Върховният административен съд постанови решение, според което държавните служители имат право да търсят обезщетение за неимуществени вреди от незаконно уволнение по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди

В тълкувателно решение № 6 от 06.11.2023 г. Общото събрание на Първа и Втора колегии на Върховния административен съд (ВАС) дава отговор относно: „Приложима ли е разпоредбата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ за

обезщетение за неимуществени вреди от отменена като незаконосъобразна заповед за прекратяване на служебно правоотношение, когато специален закон предвижда право на обезщетение в размер на получаваните възнаграждения?“.

Тълкувателното дело е образувано по постъпило от главния прокурор на Република България искане за постановяване на тълкувателно решение по съответния въпрос. Вносителят мотивира искането с наличие на противоречива съдебна практика по поставения въпрос, установена в решенията на състави на ВАС при решаване на спорове по повод предявени пред административните съдилища иски по чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, причинени от отмяна на заповеди за незаконно уволнение на държавни служители. В съдебната практика са очертани две групи становища, обуславящи противоречива съдебна практика.

Според първата група съдебни актове обезщетение за неимуществени вреди, причинени от незаконно уволнение на държавен служител, не могат да се претендират по реда на ЗОДОВ. Отношенията, свързани с държавната служба, дължимите обезщетения при прекратяване на служебните правоотношения, включително и при незаконосъобразно прекратяване на служебното правоотношение, се регулират от специални закони, каквито са Законът за държавния служител (ЗДСл), Законът за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР), Законът за Държавна агенция „Национална сигурност“ (ЗДАНС) и др. Тези нормативни актове не предвиждат отговорност за всички имуществени и неимуществени вреди, съставляващи пряка и непосредствена последица от увреждането. Всеки един от тях съдържа уредба на специален иск, определящ възможността за търсене на обезщетение след отмяната на

незаконното уволнение, като посочва условията за това и максимално допустимия размер на обезщетението.

Според второто становище, редът за обезщетяване на понесени от държавен служител неимуществени вреди, причинени от отменена като незаконосъобразна заповед за прекратяване на служебното му правоотношение, е този по чл.1 ЗОДОВ, който урежда пълната имуществена отговорност на държавата за всички вреди, причинени от незаконосъобразна административна дейност. Цел на разпоредбите на чл. 104, ал.1 ЗДСл, чл. 237 ал.1 ЗМВР и др. е да обезщетят държавния служител за това, че е останал без работа и доходи поради незаконосъобразно прекратяване на служебното му правоотношение. То не включва неимуществените вреди, претърпени от служителя в резултат от незаконното уволнение и не съществува законова пречка, ако такива са налице, обезщетението за тях да се претендира по реда на чл. 1 ЗОДОВ, доколкото увреждането е причинено от незаконосъобразен административен акт, отменен по съответния ред. За получаване на предвиденото в специалните закони обезщетение за оставане на служителя без работа, е достатъчно да се докаже отмяната на незаконосъобразната заповед за прекратяване на служебното правоотношение от органа по назначаване или съда, и оставането на лицето без работа. За получаване на обезщетение за неимуществени вреди по реда на ЗОДОВ е нужно доказване наличието на всички елементи от фактическия състав на отговорността на държавата, посочени в чл.1, ал.1 и чл.4 ЗОДОВ, а искът, в съответствие с разпоредбата на чл. 204, ал.1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), също следва са предяви след отмяна на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение по съответния ред.

Общото събрание на Първа и Втора колегии на ВАС приема за правилно становището, че

разпоредбата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ е приложима за обезщетение за неимуществени вреди от отменена като незаконосъобразна заповед за прекратяване на служебно правоотношение, когато специален закон предвижда право на обезщетение в размер на получаваните възнаграждения.

Мотивите за това становище са следните: нормите на различни специални закони имат сходно съдържание, като уреждат по почти идентичен начин субективното право на обезщетение на незаконно уволнен държавен служител. По реда, предвиден в редица специални закони, на държавния служител, адресат на незаконното уволнение, се дължи обезщетение за неполучаването на заплата само за периода на оставане без работа, а обезщетението се изчислява на базата на получаваната от него основна заплата (възнаграждение), но за не повече от 6 месеца. Тези обезщетенията са дължими поради признаването на уволнението за незаконно, след отмяната на заповедта за уволнение от органа по назначаването или съда. Законът не изисква установяване виновен характер на издаването на незаконосъобразната заповед или виновно лишаване на държавния служител от възможност да получава заплата си. За разлика от ЗДСл, ЗМВР, ЗДАНС и Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ), ЗОДОВ в обективните предели на нормите си не въвежда нито времеви критерий на търпене на вредите, нито съдържа база за изчисление на дължимото обезщетение. Той изрично предвижда пълна обезвреда на причинените от незаконната административна дейност вреди, за целия доказан период на търпене на вредите, а на обезщетяване подлежат всички по вид и характер вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице. Чрез предявяване на иск по чл. 1 ЗОДОВ за обезщетение за неимуществени вреди държавният служител,

който ги е понесъл, може да осъществи правото си на защита в пълнота, като има възможност изрично да ги заяви, да ги обоснове и докаже и да получи пълна обезвреда за тях, каквато правна възможност няма по специалните закони, уреждащи държавната служба.

Европейският комитет по защита на данните със спешно обвързващо решение относно „Мета“

Европейският комитет по защита на данните („ЕКЗД“) прие спешно обвързващо решение на 27.10.2023 г., с което инструктира ирландския орган по защита на личните данни (като водещ надзорен орган) да предприеме в рамките на две седмици окончателни мерки по отношение на Meta Ireland Limited (Meta IE), както и да наложи забрана за обработката на лични данни за поведенческа реклама на правни основания договор и легитимен интерес в цялото Европейско икономическо пространство („ЕИП“).

Спешното обвързващо решение последва искане от норвежкия орган за защита на данните за предприемане на окончателни мерки по този въпрос, които биха имали ефект на територията на ЕИП.

Забраната за обработване ще влезе в сила една седмица след уведомяването на администратора за окончателните мерки от ирландския регулатор.

Съдът на Европейския съюз постанови ново решение относно борбата на държавите членки с незаконно съдържание в интернет

На 9 ноември 2023 г. Съдът на Европейския съюз („СЕС“, „Съдът“) постанови, че държава членка не може да налага на доставчик на комуникационна платформа, установен в

друга държава членка, общи и абстрактни задължения за борба с незаконно съдържание в интернет. Това противоречи на правото на Съюза, което гарантира свободното движение на услуги на информационното общество чрез принципа на контрол в държавата членка на произход на съответната услуга.

През 2021 г. Австрия въведе закон, който задължава всички доставчици на комуникационни платформи, независимо от тяхното местоположение, да въведат механизми за деклариране и проверка на потенциално незаконно съдържание. Законът предвижда също редовно и прозрачно публикуване на сигнали за незаконно съдържание.

Google Ireland, Meta Platforms Ireland и TikTok, три платформи, установени в Ирландия, оспорваха закона пред СЕС. Те твърдяха, че законът противоречи на правото на Съюза.

Съдът прие твърденията на платформите. Той постанови, че австрийският закон нарушава принципа на контрол в държавата членка на произход. Този принцип предвижда, че държавата членка, в която доставчикът на услуга има основно място на установяване, е отговорна за регулирането на тази услуга.

Съдът установи, че австрийският закон би могъл да доведе до изземване на регулаторните правомощия на Ирландия, държавата членка на произход на платформите. Това би нарушило свободното движение на услуги и нормалното функциониране на вътрешния пазар.

Решението на Съда е важно за гарантирането на свободното движение на услуги на информационното общество в Съюза. То пречи на държавите членки да налагат общи и абстрактни задължения на доставчици на услуги, установени в други държави членки.

Други обнародвани нормативни актове

ДВ, бр. 92 от 3.11.2023 г.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции

Решение № 287 от 12 октомври 2023 г. за изменение и допълнение на Правилата за използване на радиочестотния спектър за електронни съобщителни мрежи от спътникови радиослужби след издаване на разрешение

ДВ, бр. 93 от 7.11.2023 г.

Постановление № 212 от 2 ноември 2023 г. за определяне размера на линията на бедност за страната за 2024 г.

Постановление № 213 от 2 ноември 2023 г. за изменение и допълнение на Постановление № 90 на Министерския съвет от 2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научните организации

Постановление № 214 от 2 ноември 2023 г. за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Антидопинговия център, приет с Постановление № 232 на Министерския съвет от 2010 г.

Постановление № 215 от 2 ноември 2023 г. за извършване на промени на утвърдените със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. максимални размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2023 г. по бюджета на Министерството на електронното управление

Постановление № 216 от 2 ноември 2023 г. за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на Община Габрово за 2023 г.

Постановление № 217 от 3 ноември 2023 г. за одобряване на допълнителни разходи/трансфери за 2023 г. за финансово осигуряване на дейности по Национална програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“, одобрена с Решение № 408 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на национални програми за развитие на образованието

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № I-45 от 2000 г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства

Наредба за изменение на Наредба № 14 от 2023 г. за условията и реда за предоставяне на финансова помощ по интервенциите в лозаро-винарския сектор, включени в Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023 – 2027 година

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-2 от 2.07.2012 г. за реда за регистриране, подновяване на регистрацията и контрол по Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS)

Наредба № 9 от 30 октомври 2023 г. за условията и реда за предоставяне от Висшия съдебен съвет на информацията по чл. 24, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно производството по несъстоятелност, както и данни относно производствата по несъстоятелност, стабилизация и погасяване на задължения

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 1.06.2017 г. за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронните дела и начина на съхраняване на доказателствата и доказателствените средства по делата, както и вътрешния оборот и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 3.08.2017 г. за извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма

Наредба за изменение на Наредба № 1 от 16 януари 2020 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство по пневмология и фтизиатрия

ДВ, бр. 94 от 10.11.2023 г.

Постановление № 218 от 3 ноември 2023 г. за изменение и допълнение на Постановление № 168 на Министерския съвет от 2015 г. за създаване на Координационен съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната

Наредба за допълнение на Наредба № 10 от 2009 г. за максимално допустимите концентрации на нежелани субстанции и продукти във фуражите

Наредба № РД-02-20-1 от 26 октомври 2023 г. за изпълнение и приемане на земни работи, земни съоръжения, земна основа и фундаменти. Наредба за допълнение на Наредба № 57 от 9.06.2004 г. за постигане на оперативна съвместимост на националната железопътна система с железопътната система в рамките на Европейския съюз

Приложения

В приложение към настоящия брой на Правния бюлетин – „Устойчиво развитие – акценти“ може да се запознаете с новостите във връзка с правната рамка и изискванията

по отношение на устойчивостта. Информация по темата може да прочетете и на страницата на глобалния център за устойчивост и климат на Делойт - GreenCompass by Deloitte <https://www.deloitte.com/global/en/issues/climate/green-compass.html>

Календар

28.11.2023г.

Презентация на адв. Аделина Миткова, старши мениджър в Делойт Лигъл, на тема „Изисквания за докладване във връзка с устойчивостта“, която ще бъде представена на Националната конференция на вътрешните одитори в България. За повече информация и записване: [ИВОБ](#)

05.12.2023г.

Обучение: Насоки и добри практики при извършване на проверки за регулаторно съответствие със законодателството за защита на личните данни. Лектори: старши адвокат Ирена Колева, СИРР/Е и старши адвокат Кристиан Немцов, Делойт Лигъл. За повече информация и записване: [ИВОБ](#)

07.12.2023г.

Семинар: Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения – новости и практически въпроси. Лектори: старши адвокат Ирена Колева, СИРР/Е и старши адвокат Кристиан Немцов, Делойт Лигъл. За повече информация и записване: [МБИ](#)

За контакти

адв. Звезделина Филова

Управляващ съдружник,
Ръководител на правната
практика за България

zfilova@deloittece.com

Ирена Колева

Старши адвокат, CIPP/E

ikoleva@deloittece.com

Кристиан Немцов

Старши Адвокат

knemtsov@deloittece.com

Александър Александров

Правен сътрудник

alaleksandrov@deloittece.com

Серафим Стойновски

Правен сътрудник

sstoynovski@deloittece.com

Адела Петрова

Правен сътрудник

depetrova@deloittece.com

Адвокатско дружество „Делойт Лигъл“

ул. "Михаил Тенев" № 4, район "Младост"

София 1784

България

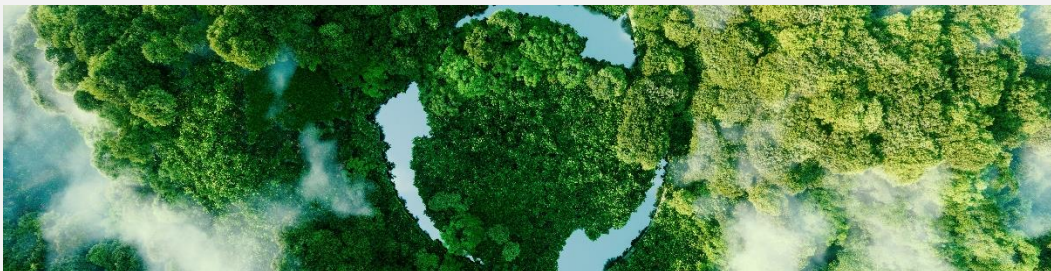
Телефон: + 359 (2) 8023 300

Факс: + 359 (2) 8023 350

<http://www.deloitte.bg>

Делойт се отнася към едно или повече дружества - членове на Делойт Туш Томацу Лимитид („ДТЛ“), както и към глобалната мрежа от дружества – членове и свързаните с тях дружества (заедно наричани „организацията на Делойт“). ДТЛ (наричано също „Делойт Глобъл“) и всяко дружество-член и неговите свързани дружества са юридически самостоятелни и независими лица, които не могат да поемат задължения или да се обвързват взаимно по отношение на трети страни. ДТЛ и всяко дружество-член на ДТЛ и свързаните с него дружества са отговорни единствено и само за своите собствени действия и бездействия, но не и за тези на останалите. ДТЛ не предоставя услуги на клиенти. Моля, посетете www.deloitte.com/about, за да научите повече.

Настоящата комуникация съдържа единствено обща информация и не следва да се разбира, че чрез нея Делойт Туш Томацу Лимитид („ДТЛ“) или някое от дружества – членове на глобалната мрежа или свързани с тях дружества (заедно наричани „Организацията на Делойт“), предоставят професионални консултации или услуги. Преди да вземете каквото и да е било решение или да предприемете действия, които биха имали от ражение върху вашите финанси или бизнес, следва да се консултирате с квалифициран професионален консултант. Не се дават декларации, гаранции или ангажименти (изрични или подразбиращи се) по отношение на точността или пълнотата на информацията в това съобщение и никой от ДТЛ, неговите дружества-членове, свързани лица, служители или агенти не носи отговорност за загуба или вреда, която възниква пряко или косвено във връзка с което и да е лице, разчитащо на това съобщение. ДТЛ и всяко от неговите дружества-членове и свързаните с тях дружества са отделни и независими дружества.

Устойчиво развитие - акценти

Разяснения относно регулаторната рамка

Ключови промени в политиката и нормативната уредба: октомври 2023 г.

Sustainability Insight е месечен бюлетин, който ви държи в течение с основните регулаторни промени, свързани с устойчивостта в ЕС. Бюлетинът се фокусира върху Зелената сделка на ЕС и институциите на ЕС, но също така включва избрани международни и национални събития, от значение за развитието на ЕС. Обхванатите разработки са предназначени да бъдат използвани за по-широка обща осведоменост и не предполагат никаква форма на съвет от страна на Делойт.

Бюлетинът се изготвя от Центъра за регулиране на устойчивостта на Делойт за [Европа](#), [Близкия изток и Африка](#), подкрепен от [RegHub](#), водещата на пазара платформа на Делойт за дигитално съответствие.

Последни публикации от Центъра за регулиране на устойчивостта на ЕМЕА

[Серия подкасти: Всяка стъпка, предприета на COP28, ще оформи историята и ще определи нашето глобално пътуване към устойчивост.](#) Докато светът се подготвя, Центърът за регулиране на устойчивостта [провежда серия от ангажиращи разговори с лидерите на Делойт в Близкия изток, за да получите техните перспективи за индустрията и регулаторните тенденции, уникалните предизвикателства и възможности, пред които е изправен регионът, и очакваните резултати на COP.](#)

Подкастите можете да гледате тук: [COP28 Conversations](#)

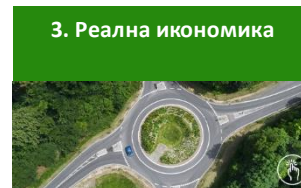

Блог: [Работна група "План за преход" публикува окончателна рамка и насоки за оповестяване](#), 10 октомври 2023 г.

Блог: [Системи за търговия с емисии – възможности за отключване](#), 4 октомври 2023 г.

Съдържание:

Докладване за устойчивост

ЕС **ЕО** [ЕК публикува пакет за намаляване на тежестта](#), 17 октомври

Европейската комисия (ЕК) прие своята работна програма за 2024 г., включително пакет за намаляване на тежестта, насочен към рационализиране на докладването в множество области на политиката. Акцентите на пакета включват:

- Изменения на Директивата за счетоводството, с които се коригират критериите за размер за дружествата, които попадат в обхвата на изискванията за отчетност на Директива за отчитане на предприятията относно устойчивостта (CSRD), и по този начин се намалява нейният обхват.
- Отлагане на крайния срок за приемане на специфични за сектора и трети държави Европейски стандарти за докладване на устойчивостта (ESRS) до юни 2026 г. от юни 2024 г.
- Публикуване на покана за представяне на доказателства за определяне на изискванията за докладване в общата рамка на ЕС, които могат да бъдат премахнати или рационализирани. Консултацията ще продължи до 28 ноември.
- Пояснение, че съгласно второто известие относно отчитането на таксономията не е необходима оценка за дейности, които не са съществени за предприятието и при които предприятието няма доказателства или данни, за да докаже съответствие с техническите критерии за проверка на таксономията на ЕС.

Съдържание:

ЕС **ЕП, Съвет, ЕКГФО** [ESRS официално одобрена, докато платформата за въпроси на ESRS стартира](#), 23 и 24 октомври

Европейският парламент (ЕП) и Съветът на ЕС (Съветът) одобриха делегирания [акт](#) относно европейските стандарти за докладване на устойчивостта (ESRS). ЕК прие делегирания акт през юли 2023 г., с който бе поставено началото на двумесечен период на контрол. Делегираният акт съдържа първия набор от стандарти, които някои дружества ще трябва да използват, за да изготвят своите доклади относно устойчивостта съгласно Директивата за докладване на корпоративната устойчивост (CSRD). Делегираният акт ще бъде публикуван в Официален вестник на ЕС и ще влезе в сила.

След тази стъпка Европейската консултативна група за финансова отчетност (ЕКГФО) стартира платформата за въпроси на [ESRS](#). Платформата има за цел да събира и отговаря на технически въпроси в подкрепа на прилагането на ESRS.

ЕС **ЕОЦКП** **Три доклада, публикувани относно корпоративната отчетност, 25 октомври**

Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) публикува следните три доклада: [годишният публичен отчет](#), в който се определят общите европейски приоритети за правоприлагане за годишните финансови отчети за 2023 г.; [насоки за подпомагане на емитентите на доклади](#) при оповестяванията, свързани с климата; и [резултатите от установяване на факти](#) относно практиките за корпоративно отчитане в рамките на таксономията на ЕС.

- **Годишен публичен отчет:**
ЕОЦКП, заедно с националните правоприлагащи органи в Европейското икономическо пространство (ЕИП), ще се съсредоточи върху различни ключови области, когато разглежда прилагането на съответните изисквания за докладване, включително:
Приоритети, свързани с финансовите отчети:
 - Съответствие между финансовите отчети на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и нефинансовата информация.
 - Отчитане на схеми за търговия с емисии, сертификати за възобновяема енергия и споразумения за закупуване на електроенергия.Приоритети за нефинансовите отчети:
 - Оповестявания, свързани с член 8 от Регламента за таксономията (таксономия допустимост и таксономия привеждане в съответствие на икономическите дейности на предприятията).
 - Оповестяване на емисиите от обхват 3, свързаните с климата цели, действия и напредък.
- Установяване на факти относно практиките за корпоративна отчетност съгласно таксономията:
ЕОЦКП оцени качеството на оповестяванията на нефинансовите предприятия, свързани с новите изисквания съгласно Регламента за таксономията. Той установи, че почти всички емитенти са оповестили изискваните ключови показатели за ефективност (KPI) за подравняване на таксономията; че задължителните образци за докладване като цяло са били използвани; но KPI за изравняване на оперативните разходи (OpEx) е най-малко отчетен.
- Оповестявания на свързани с климата въпроси във финансовите отчети:
Насоките имат за цел да подобрят способността на емитентите на отчети да предоставят по-стабилни оповестявания, свързани с климата, в рамките на финансовите отчети по МСФО. Докладът предоставя практически примери за това как свързаните с климата въпроси могат да бъдат представени във финансовите отчети по МСФО. ЕОЦКП очаква емитентите и одиторите да вземат предвид нагледните примери при изготвянето или оценката на финансовите отчети.

Устойчиво финансиране

Intl. **NGFS** **[NGFS публикува концептуална бележка за краткосрочните климатични сценарии, 3 октомври](#)**

Мрежата за екологизиране на финансовата система (The Network for Greening the Financial System /NGFS/) публикува концептуална бележка относно краткосрочните климатични сценарии, за да помогне на централните банки и надзорните органи да разберат непосредствените макропруденциални ефекти от прехода към икономика с нулеви нетни емисии. В бележката са представени пет сценария, основани на геополитически и икономически фактори, насочени както към преходните, така и към физическите рискове за период от три до пет години. Тези сценарии имат за цел да подобрят климатичните стрес тестове и оценките на макроикономическото въздействие за централните банки. Настоящата публикация подчертава текущите инициативи, предприети на равнище ЕС, по-специално стрес тестовете в целия ЕС, провеждани от Европейската централна банка.

ЕС **ЕОЦКП** **[ESG имена и претенции в индустрията на фондовите на ЕС, 2 октомври](#)**

ЕОЦКП анализира 36 000 фонда, управляващи активи за общо 16 трилиона евро, за да определи използването на ESG език в имената на фондовете. Той също така разгледа 100 000 документа, налични в края на 2022 г., за да определи степента на езика на ESG в регулаторната документация и маркетинговите материали на фондовете. Основните констатации включват:

- Фондовете все повече използват език, свързан с ESG, в имената на фондовете, а инвеститорите постоянно предпочитат фондове с ESG термини в името си.
- Фондовата индустрия адаптира своята ESG комуникация в зависимост от аудиторията. Фондовете, продавани на инвеститори на дребно, обикновено имат повече ESG претенции в ключовите информационни документи, в сравнение с фондовете, насочени към институционални инвеститори, за да подобрят разбирането на инвеститорите на дребно за фонда в съответствие с регулаторните изисквания.

Въз основа на констатациите от проучването ЕОЦКП заключи, че неотдашните усилия на политиките да гарантират, че имената и оповестяванията на фондовете на ЕС точно отразяват техните дейности, са необходими и обосновани.

ЕС **ЕОЦКП** [Общо надзорно действие относно изискванията за устойчивост по MiFID II, 3 октомври](#)

ЕОЦКП обяви, че през 2024 г. планира да започне общо надзорно действие (ОНД) с националните компетентни органи, за да интегрира процесите и процедурите за оценка на устойчивостта и управление на продуктите в компаниите. ОНД ще обхваща:

- Как компаниите събират информация за предпочитанията на клиентите за устойчивост.
- Как компаниите разбират и категоризират инвестиционните продукти с фактори за устойчивост.
- Как компаниите гарантират пригодността на инвестициите по отношение на устойчивостта.
- Как компаниите определят целите, свързани с устойчивостта, и тяхната съвместимост с оценката на целевия пазар за инвестиционни продукти.

ЕС **ЕП Съвет** [Парламентът и Съветът одобриха нови стандарти за зелените облигации на 5 октомври и 24 октомври](#)

ЕП и Съветът приеха Регламента относно европейските зелени облигации, с който се определят стандарти за емитентите, които имат за цел да използват обозначението "Европейска зелена облигация" или "EuGB" за маркетингови цели. Регламентът установява регистрационна система и надзорна рамка за външните рецензенти на европейските зелени облигации. За да се предотврати т.н. "greenwashing", той включва и изисквания за доброволно оповестяване за други екологично устойчиви облигации и облигации, свързани с устойчивостта, емитирани в ЕС, които не използват етикета на EuGB.

Следващата стъпка е регламентът да бъде публикуван в Официален вестник на ЕС, след което да влезе в сила в рамките на 20 дни. Регламентът ще се прилага 12 месеца след влизането му в сила.

ЕС **ЕО** [Платформата за финансиране за устойчиво развитие и ЕК стартират механизма за искане на заинтересованите страни, 17 октомври](#)

Платформата за финансиране за устойчиво развитие, заедно с ЕК, въведе механизъм за искане на обратна информация от заинтересованите страни относно таксономията на ЕС. Този механизъм ще даде възможност на страните да предлагат нови икономически дейности, които да се добавят към обхвата на таксономията на ЕС, или да предлагат преразглеждане на съществуващите технически критерии за подбор. Този инструмент ще бъде в сила до 15 декември 2023 г., когато полученият принос ще бъде прегледан от техническата работна група на платформата. Исканията и препоръките ще бъдат споделени с ЕК за независима оценка.

ЕС **ЕБО** [ЕБО публикува доклад относно пруденциалното третиране на екологичните и социалните рискове, 12 октомври](#)

Европейският банков орган (ЕБО) издаде два вида политически препоръки за укрепване на рамката по стълб 1, като се вземат предвид екологичните и социалните рискове.

Краткосрочните действия (целенасочени подобрения, които биха могли да бъдат изпълнени, като същевременно се "запазят целостта и целта на стълб 1") включват:

- Интегриране на рисковете за околната среда като част от програмите за стрес тестове в рамките на вътрешнорейтинговите подходи (internal ratings-based /IRB/) и вътрешните модели в рамките на Фундаменталния преглед на търговския портфейл (Fundamental Review of the Trading Book /FRTB/).
- Включване на екологични и социални фактори в комплексната проверка и оценката на обезпеченията с недвижими имоти.
- Идентифициране на екологични и социални фактори като причинители на загуби от операционен риск.
- Разработване на показатели за риска от концентрация в околната среда за мониторингови доклади.

"Средносрочните и дългосрочните" действия (по-фундаментални преразглеждания, нуждаещи се от международно споразумение) включват:

- Проучване на анализа на сценариите за по-далновидна пруденциална рамка.
- Като се има предвид потенциалната роля на плановете за преход за подобряване на основаните на риска елементи в рамките на стълб 1.
- Преоценка на надзорната формула на вътрешнорейтинговия орган и стандартизиран подход за кредитния риск с цел по-добро отчитане на риска за околната среда.
- Въвеждане на показатели за риска от концентрация, свързани с околната среда, по стълб 1.

ЕС ЕНО ЕНО публикуват работните програми за 2024 г., октомври

[Европейските надзорни органи \(ЕНО\)](#) ([Европейски банков орган](#) — ЕБО, [Европейски орган за ценни книжа и пазари](#) — ЕОЦКП — и [Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване](#) — ЕОЗППО) включиха устойчивостта като един от своите стратегически приоритети за 2024 г. Като част от работните си програми те планират:

- Представяне на доклад относно степента и качеството на доброволното докладване на основните неблагоприятни въздействия на инвестиционните решения върху факторите на устойчивост.
- Наблюдение на финансовата стабилност и устойчивост в контекста на повишените лихвени проценти и несигурността.
- Разработване на правила за устойчиво финансиране в рамките на стандарта EuGB и издаване на окончателен доклад относно "greenwashing".
- Принос за изграждането на устойчиво застраховане и пенсии, включително чрез преодоляване на пропуските в защитата, в полза на гражданите и предприятията в ЕС.

Реална икономика

ЕС ЕО [ЕК публикува работната си програма за 2024 г.](#), 17 октомври

В работната си програма за 2024 г. ЕС изброи действията, които планира да предприеме през следващата година, преди изборите за ЕП през юни. През 2024 г., наред с акцента върху намаляването на тежестта на отчетността за дружествата (вж. отделно вписване по-горе), ЕК ще премине към прилагане на вече одобрено законодателство. ЕК ще се стреми да въведе и следните незаконодателни инициативи в рамките на Европейския зелен пакт:

- Европейският пакет за вятърна енергия (публикуван на 24 октомври 2023 г.).
- Процес за установяване на климатична цел за 2040 г. до първото тримесечие на 2024 г.
- Инициатива за устойчивост на водата до Q1 2024.
- Инициатива за управление на въглеродните емисии в промишлеността (графикът не е оповестен).

ЕС ЕО [ЕК предлага мерки за намаляване на замърсяването с пластмасови микрочастици от пластмасови пелети](#), 16 октомври

ЕК публикува проект на регламент за мерки за предотвратяване на замърсяването с пластмасови микрочастици от неволно изпускане на пластмасови пелети. Предложението

има за цел да гарантира, че всички оператори, които обработват пелети в ЕС, предприемат необходимите предпазни мерки. Съгласно предложените мерки:

- Операторите ще трябва да спазват най-добрите практики за обработка в зависимост от размера на инсталацията или транспортната дейност.
- Съществува комбиниран праг за средни и големи оператори, въз основа на обема на обработените пелети през предходната календарна година, с цел намаляване на тежестта върху микро- и малките предприятия.
- От средните и големите оператори (обработващи над 1000 тона пелети през предходната календарна година) може да се изисква да получат сертификат за съответствие от независима трета страна. По-малките фирми (опериращи с по-малко от 1000 тона пелети през предходната календарна година) могат да правят самодекларации за съответствието си.
- Въвеждането на стандартизирана методология за оценка на обема на пелетите, изпускани в околната среда, за да се помогне на операторите да наблюдават разлетите пелети и загубата на пелети.

Сега предложението ще бъде обсъдено от ЕП и Съвета, преди да може да влезе в триалози.

ЕС ЕО [ЕК публикува нов План за действие за вятърната енергия, 24 октомври](#)

Комисията публикува нов Европейски план за действие в областта на вятърната енергия, за да се справи с редица предизвикателства, пред които е изправен секторът на вятърната енергия в ЕС. Планът за действие определя незабавни действия, които ЕК ще предприеме, за да осигури ясен и сигурен набор от проекти, да привлече необходимото финансиране и да повиши международната конкурентоспособност на сектора. Тези действия включват:

- Подпомагане на държавите членки при прилагането на разпоредбите за издаване на разрешителни в Директивата за енергията от възобновяеми източници.
- Разработване на препоръки и насоки за това как да се подобри устройството на търговете за проекти.
- Улесняване на достъпа до финансиране от ЕС чрез Фонда за иновации, Стратегическия план за енергийните технологии и платформата "Стратегически технологии за Европа".
- Съвместна работа със Световната търговска организация (СТО) за разработване на правилник за субсидиите.
- Улесняване на стартирането на европейски академии за подобряване на уменията в областта на промишлеността с нулеви нетни емисии.
- Работа с индустрията за разработване на Харта на ЕС за вятърната енергия.

Планът за действие за вятърната енергия беше публикуван заедно със [съобщение относно постигането на амбицията на ЕС за офшорна енергия](#). В съобщението се определят допълнителни мерки, които ЕК ще предприеме за сектора на офшорната вятърна енергия, включително предоставяне на насоки за анализ на разходите и ползите за морските пространствени планове и разглеждане на ролята на пристанищата във веригата за доставки на енергия в морето.

ЕС ЕП, Съвет [Парламентът и Съветът постигат временно политическо споразумение относно флуорсъдържащите газове и озоноразрушаващите вещества, 5 октомври](#)

ЕП и Съветът постигнаха предварително политическо споразумение относно флуорсъдържащите парникови газове (F-газове) и озоноразрушаващите вещества (ОРВ). Новите правила се основават на съществуващото законодателство за допълнително намаляване на тези емисии.

Споразумението за F-газове призовава за минимално намаляване на производството с 15% на флуоровъглеродородите (HFC) до 2036 г. и пълно прекратяване до 2050 г. Той също така въвежда забрана от 2025 г. за продукти, съдържащи HFC, и задължителна система за разширена отговорност на производителя (EPR) за определено електронно оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, от януари 2028 г.

Споразумението за ОРВ има за цел да наложи ограничения върху използването на ОРВ като изходна суровина и изисква възстановяването на ОРВ за унищожаване, рециклиране или рекултивация.

И двете споразумения изискват официално приемане от ЕП и Съвета, преди да бъдат публикувани в Официален вестник на ЕС.

ЕС Съвет [Комисията приветства завършването на ключовото законодателство "Подготвени за цел 55", което](#)

[поставя ЕС на път да надхвърли целите за 2030 г.](#) **9 октомври**

Съветът официално одобри преразглеждането на [Директивата за енергията от възобновяеми източници \(RED\)](#) и [инициативата REFuelEU](#). RED увеличава дела на възобновяемите енергийни източници в крайното потребление на енергия в ЕС до 42,5% до 2030 г. За да спомогне за постигането на тази цел, тя определя всеобхватна рамка за внедряването на възобновяема енергия във всички сектори. Междувременно инициативата REFuelEU определя разпоредби за увеличаване на производството и използването на устойчиви авиационни горива.

Официалното приемане на двата законодателни акта от Съвета бележи завършването на пакета на ЕС "Подготвени за цел 55". И двата законодателни акта скоро ще бъдат публикувани в Официален вестник на ЕС. RED ще се прилага от 2025 г., докато REFuelEU ще се прилага от 2024 г.

ЕС **Съвет** [Съветът постига съгласие по нови правила за засилване на стандартите за емисии на CO2 от тежки превозни средства, 16 октомври](#)

Съветът постигна съгласие по първоначалната си позиция по регламента за засилване на стандартите за емисиите на CO2 от нови тежки превозни средства. Регламентът беше предложен от ЕК през февруари 2023 г., за да се намалят допълнително емисиите на CO2 в сектора на автомобилния транспорт и да се въведат нови цели за намаляване на емисиите на CO2 за 2030, 2035 и 2040 г. В своята позиция Съветът постигна съгласие по следното:

- Да се измени определението за "тежкотоварни превозни средства с нулеви емисии" чрез намаляване на предложения праг на емисиите.
- Да се добави подкатегория превозни средства, които да включват камиони с изключително тежки комбинации.
- Да се запазят целите, определени от ЕК (45% намаление на емисиите от 2030 г., 65% от 2035 г. и 90% от 2040 г.).
- Да се изиска от ЕК да преразгледа целите през 2027 г.

Сега ЕК, ЕП и Съветът ще започнат тристранни преговори за определяне на окончателния текст на регламента.

ЕС **Съвет** [Съветът приема позиция относно нови правила за по-ефективно пречистване на градските отпадъчни води, 16 октомври](#)

Съветът постигна съгласие по предложението за преразглеждане на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води. Прегледът има за цел да актуализира директивата, като я приведе в съответствие с целите на Европейския зелен пакт. Основните актуализации включват въвеждането на:

- Разширена отговорност за производството (EPR) за производителите на фармацевтични и козметични продукти, за да се отчете замърсяването на отпадъчните води, причинено от микрозамърсители. Съветът постигна съгласие, че EPR следва да се прилага за всички продукти, пуснати на пазара на ЕС.
- Цел за енергийна неутралност за сектора на пречистването на градските отпадъчни води до 2050 г.

Споразумението дава мандат на Съвета за преговори с ЕП и ЕК по окончателния текст на законодателството.

ЕС **Съвет** [Съветът официално постига съгласие по нови правила относно интелигентните транспортни системи, 23 октомври](#)

Съветът официално одобри окончателния текст относно преразглеждането на Директивата относно внедряването на интелигентни транспортни системи (ИТС). Преразгледаната директива има за цел да подобри пътната безопасност и да намали проблемите с емисиите и задръстванията чрез технологии като автомобилна навигация, автоматично разпознаване на регистрационните номера и камери за скорост. Основните разпоредби включват:

- Разширяване на обхвата на директивата, така че да обхване нововъзникващи услуги, като например услуги за резервация и продажба на билети (напр. приложения за намиране и резервиране на пътувания, които съчетават обществен транспорт, споделени автомобили или велосипедни услуги), комуникация между превозни средства и инфраструктура и автоматизирана мобилност.
- Нови цели, които държавите членки трябва да изпълнят по отношение на цифровизацията на информацията, като например ограниченията на скоростта и

пътните работи, и предоставянето на основни услуги, като например пътната безопасност.

- Петгодишна програма за изпълнение за държавите членки за постигане на тези цели.
- Изискването държавите членки да предоставят определени видове данни, като например ограничения на скоростта, планове за движение по пътищата, затваряне на пътища, пътни работи и критични услуги.

Директивата скоро ще бъде публикувана в Официален вестник на ЕС. Държавите членки ще разполагат с 24 месеца след влизането в сила на законодателството, за да го транспонират в националното законодателство.

ЕС	ЕП	ЕП прие позиция относно създаването на "Платформа за стратегически технологии за Европа", 17 октомври
----	----	---

ЕП прие първоначалната си позиция относно регламента за създаване на платформа "Стратегически технологии за Европа" (STEP). Предложеният от ЕК регламент има за цел да укрепи различни програми и фондове на ЕС, за да насочи до 160 млрд. евро към нови инвестиции, за да насърчи растежа на индустриите с нулеви нетни емисии и да се справи с недостига на работна ръка и умения. ЕП направи следните промени в позицията си:

- Добавянето на допълнителни 3 млрд. евро към предложения от ЕК бюджет на STEP в размер на 10 млрд. евро.
- Призив към ЕК да извърши междинна оценка на изпълнението на STEP до 2025 г., последвана от потенциални изменения или създаване на нов фонд за европейски суверенитет.
- Искане за съгласие по регламента, така че той да може да бъде включен в годишния бюджет за 2024 г. (който ще бъде договорен през ноември 2023 г.).

ЕП ще започне тристранни преговори със Съвета и ЕК, след като Съветът постигне съгласие по първоначалната си позиция по предложения регламент.

ЕС	ЕП, Съвет	Комисията започва разследване на електрическите автомобили от Китай, 4 октомври
----	-----------	---

ЕК официално започна антисубсидийно разследване на вноса на електрически превозни средства с батерии (ЕПС) от Китай. Разследването ще проучи дали веригите за създаване на стойност на ЕПС в Китай се възползват от незаконни субсидии и дали това се отразява отрицателно на производителите на ЕПС в ЕС. Ако разследването установи използването на незаконни субсидии, то ще проучи потенциалното въздействие върху вносителите, ползвателите и потребителите на ЕПС в ЕС. Разследването ще приключи в рамките на 13 месеца, като потенциалните временни антисубсидийни мита ще бъдат наложени след това в рамките на 22 месеца.

ЕС	ЕО	ЕК публикува последния доклад за състоянието на енергийния съюз, 24 октомври
----	----	--

ЕК публикува своя Доклад за състоянието на енергийния съюз за 2023 г. В доклада се прави оценка на напредъка на ЕС в постигането на неговите цели в областта на климата и енергетиката и на отговора му на световната енергийна криза. Основните изводи от доклада включват:

- Нетните емисии на парникови газове (ПГ) в ЕС са намалели с приблизително 3% през 2022 г., което представлява намаление с 32,5% от 1990 г. насам.
- Производството на електроенергия в ЕС се състои от 39% възобновяема енергия през 2022 г. През май 2022 г. количеството електроенергия, генерирано от вятърни и слънчеви технологии, за първи път надмина изкопаемите горива.
- Соларният фотоволтаичен капацитет на ЕС се е увеличил с рекордно количество през 2022 г. (41GW). Това е увеличение с 60% спрямо 2021 г. Новите наземни и офшорни вятърни мощности са се увеличили с 26GW, което е с 45% по-високо в сравнение с 2021 г.

Въпреки постигнатия напредък, докладът призовава ЕС да предприеме по-нататъшни действия, включително утрояване на годишните намаления на парниковите газове, за да постигне целта си за 2030 г., и да приключи законодателния процес по Закона за промишлеността с нулево нетно потребление и Закона за критичните суровини.

Контакти

Адвокатско дружество „Делойт Лигъл“

Адв. Звезделина Филова

Управляващ съдружник, Ръководител на правната практика за България
zfilova@deloittece.com

Адв. Аделина Миткова

Старши мениджър
amitkova@deloittece.com

Надя Елчинова

Старши адвокат
nelchinova@deloittece.com

Център за регулиране на устойчивостта на ЕМЕА

Саймън Бренън

Ръководител, Център за устойчивост на ЕМЕА
simbrennan@deloitte.co.uk

За Центъра за регулиране на устойчивостта на ЕМЕА

ЕМЕА Sustainability Hub е източник на критични прозрения и съвети за регулаторната стратегия, предназначени да помогнат на бизнес лидерите да разберат и оценят как регулирането на устойчивостта ще стимулира развитието на бизнес стратегиите и оперативните модели. Тъй като регулаторните изисквания и стандарти за устойчивост се разширяват, от съществено значение е да се възприеме стратегически подход за навигация в сложността и да се ангажират активно с регулаторите. Ние разработваме ранни познания в различните отрасли относно нововъзникващите регламенти на ЕС за устойчивост, политики, индустриални стандарти и кодекси за поведение, за да ви помогнем да прецените как най-добре да трансформирате стратегиите и оперативните модели.

<https://www2.deloitte.com/uk/en/pages/financial-services/topics/emea-sustainability-regulation-hub.html>.

За RegHub

RegHub помага на компаниите да оптимизират управлението на спазването на регулаторните изисквания. RegHub е проектиран от специалисти по риска и съответствието и помага на компаниите да установят проследимост и прозрачност, да трансформират начина, по който докладват и да постигнат ефективност на разходите чрез дигитализиране на жизнения цикъл в единна платформа. <https://www2.deloitte.com/uk/en/pages/risk/solutions/reghub.html>.

Делойт се отнася към едно или повече дружества - членове на Делойт Туш Томацу Лимитид („ДТТЛ“), както и към глобалната мрежа от дружества – членове и свързаните с тях дружества (заедно наричани „организацията на Делойт“). ДТТЛ (наричано също „Делойт Глобъл“) и всяко дружество – член и неговите свързани дружества са юридически самостоятелни и независими лица, които не могат да поемат задължения или да се обвързват взаимно по отношение на трети страни. ДТТЛ и всяко дружество член на ДТТЛ и свързаните с него дружества са отговорни единствено и само за своите собствени действия и бездействия, но не и за тези на останалите. ДТТЛ не предоставя услуги на клиенти. Моля, посетете www.deloitte.com/about, за да научите повече.

Настоящата комуникация съдържа единствено обща информация и не следва да се разбира, че чрез нея Делойт Туш Томацу Лимитид („ДТТЛ“) или някое от дружества – членове на глобалната мрежа или свързани с тях дружества (заедно наричани „Организацията на Делойт“), предоставят професионални консултации или услуги. Преди да вземете каквото и да е било решение или да предприемете действия, които биха имали отражение върху вашите финанси или бизнес, следва да се консултирате с квалифициран професионален консултант. Не се дават декларации, гаранции или ангажименти (изрични или подразбиращи се) по отношение на точността или пълнотата на информацията в това съобщение и никой от ДТТЛ, неговите дружества-членове, свързани лица, служители или агенти не носи отговорност за загуба или вреда, която възниква пряко или косвено във връзка с което и да е лице, разчитащо на това съобщение. ДТТЛ и всяко от неговите дружества-членове и свързаните с тях дружества са отделни и независими дружества.

© 2023. За информация се свържете с Делойт в България